AKTÍV ZAJCSÖKKENTŐ PROGRAM ANALOG DEVICES 21364 DSP-RE

BSc önálló laboratórium

Készítette: Jakab Tamás Zoltán

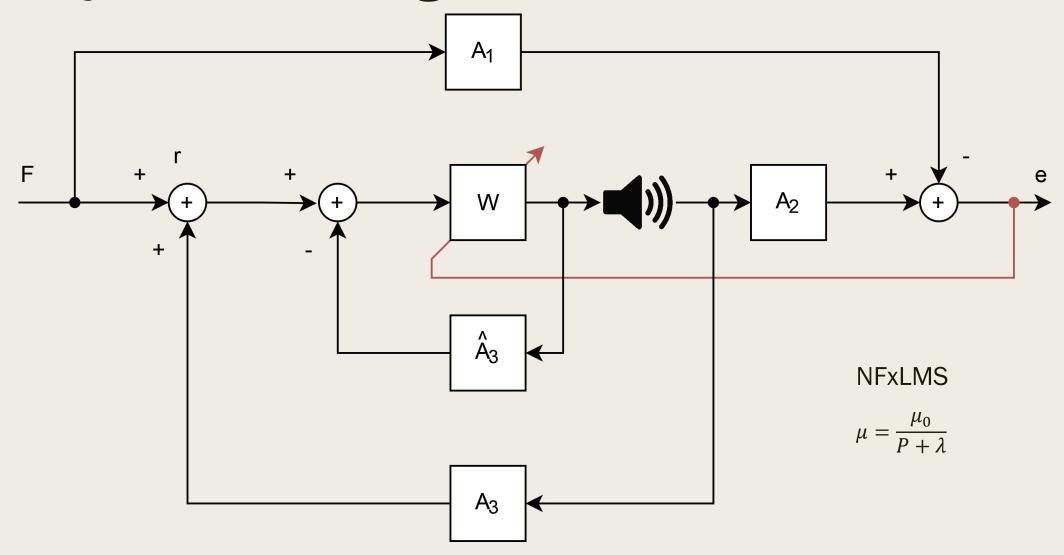
Konzulens: dr. Sujbert László

Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszék

Célkitűzés

- Kocsis Máté által írt aktív zajszűrő program továbbfejlesztése
  - Mintavételi frekvencia csökkentése
  - Számitási kapacitás növelése
  - Normalizált FxLMS megvalósítása
  - Nagyobb fokszámú szűrők alkalmazása
- Kritériumok:
  - További funckionalitásra alkalmas program fejlesztése
  - Egyszerű továbbfejleszthetősség biztosítása

Zajcsökkentő algoritmus blokkvázlata

Számítási kapacitás növelése:

Decimálás

 Használjuk csak minden hatodik mintát, viszont ezzel a mintavételi frekvencia (48 kHz) a hatodára csökken (8 kHz). Az új mintavételi frekvencia körül nemkívánatos komponensek jelennek meg.

Decimáló szűrő

- Egy aluláteresztő szűrő segítségével kiszűrjük ezeket a komponenseket (4 kHz).

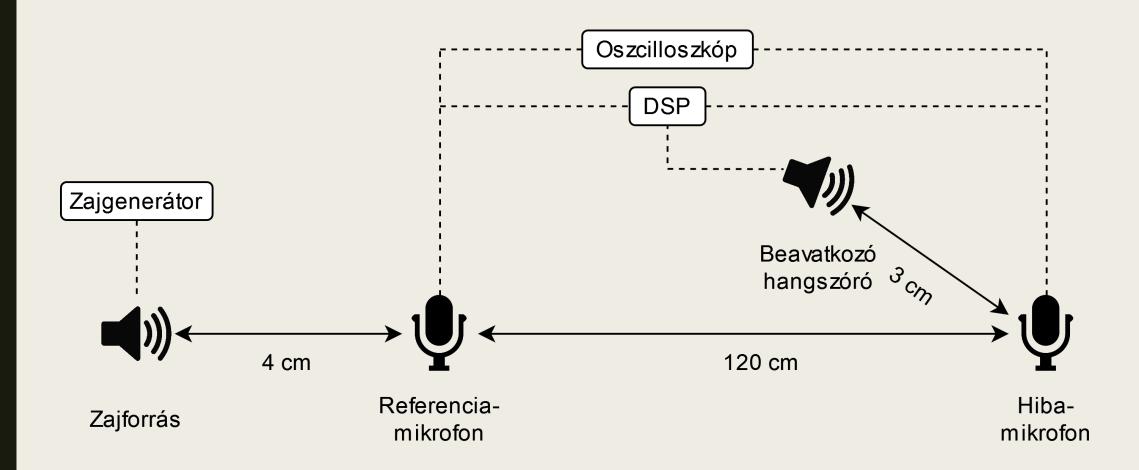
■ Interpoláló szűrő

Mivel a jelet az eredeti mintavételi frekvenciával adjuk ki a jelet a kártyáról, vissza kell térnünk rá.
Ezt is egy aluláteresztő szűrővel valósítjuk meg (4 kHz).

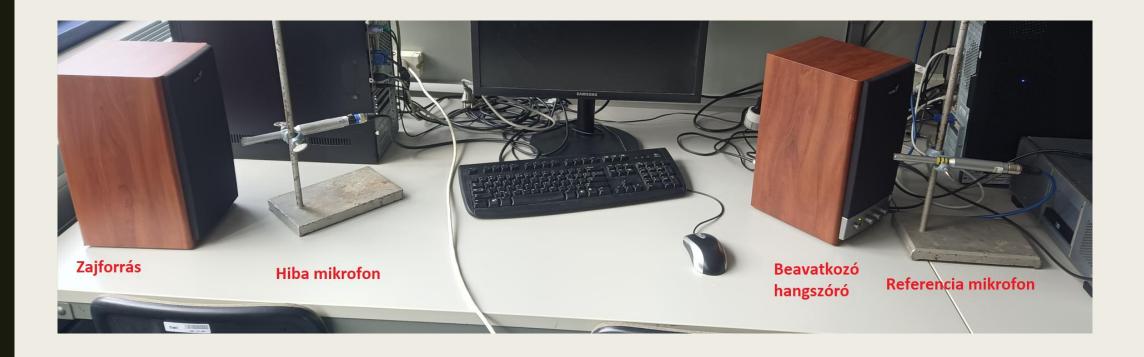
A megvalósítás lépései:

- DSP, kiinduló program, könyvtári függvények, fejlesztői környzet értelmezése és megismerése
  - Gyakorló programok
    - "Echo", "Minden hatodik", "Decimáló szűrő"
- Decimálás megvalósítása
- Szűrő együthatók számának növelése
- Interpolálás
- Mérés, tesztelés, dokumentálás

Mérési elrendezés

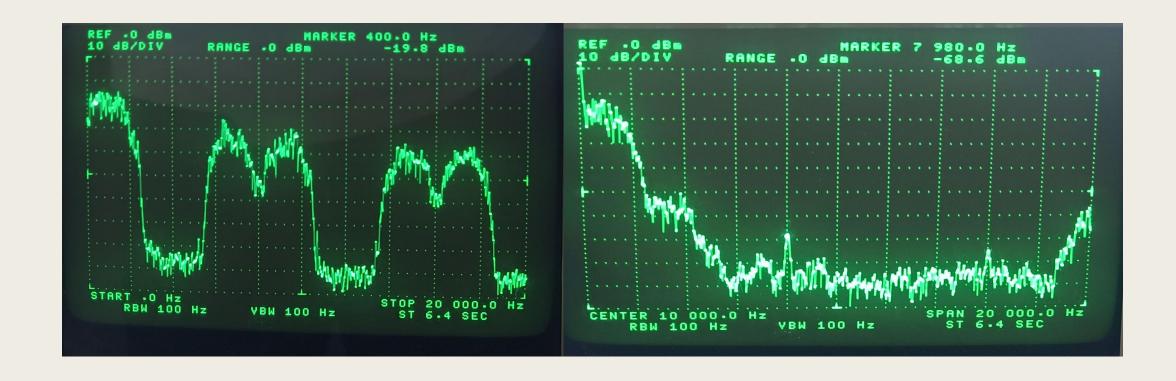

Mérési elrendezés megvalósítása

Mérési eredmények

■ Interpoláló szűrő szükségessége:

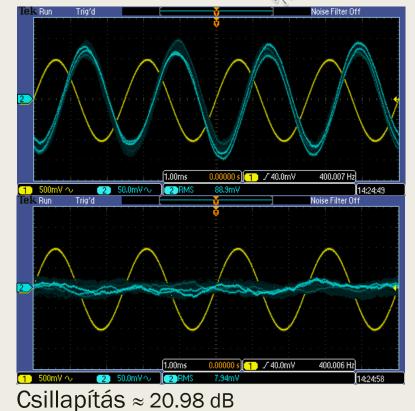
Mérési eredmények

Determinisztikus jel (szinusz)

■ Eredeti program:

Off:

On:

Fejlesztett program:

Csillapítás ≈ 19.55 dB

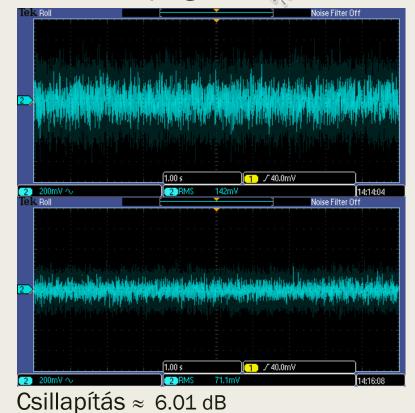
Mérési eredmények

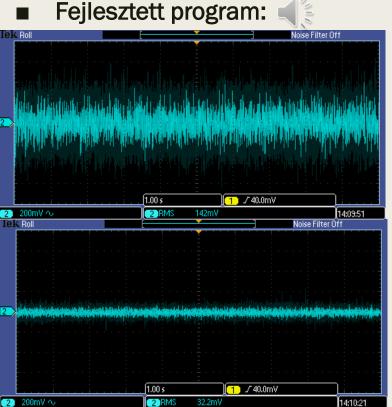
Sztochasztikus jel (fehér zaj)

Off:

On:

■ Eredeti program:

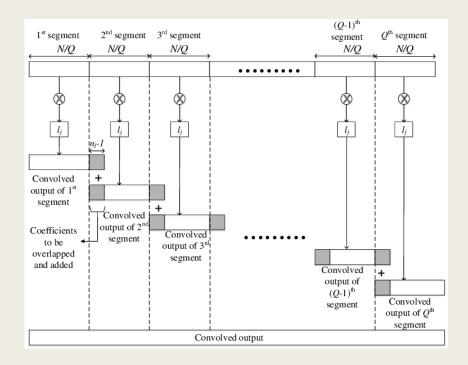

Csillapítás ≈ 12.89 dB **Különbség:**

Lehetőségek a továbbfejlesztésre

- Az időtartományi műveletvégzés helyett frekvenciatartományi műveletvégzés
  - Áttérés frekvenciatartományba
  - Műveletvégzés
  - Visszatérés időtartományba
  - Overlap-add metódus
  - Előny:
    - Jelentősen kevesebb művelet
  - Hátrány:
    - Nem lehet csak ezt alkalmazni, mert túl nagy késleltetést okozna
    - Szükség van az időzartományi megoldásra is

Összefoglalás:

- Célkitűzés
- Zajcsökkentő algoritmus blokkvázlata
- Számítási kapacitás növelése
- A megvalósítás lépsei
- Fejlesztés menete
- Mérési elrendezés
- Mérési elrendezés megvalósítása
- Mérési eredmények
  - Interpoláló szűrő szükségessége
  - Determinisztikus jel (szinusz)
  - Sztochasztikus jel (fehér zaj)
- Lehetőségek a továbbfejlesztésre

Felhasznált források:

- Kocsis Máté: Hűtőventilátorok aktív zajcsökkentése
- Sujbert László, Balogh Tibor: Adaptív szűrők vizsgálata
- https://www.analog.com/media/en/technical-documentation/user-guides/sharc_audio_ez_extender_man_rev.1.1.pdf
- https://www.researchgate.net/figure/Illustration-of-the-overlap-add-method-OLA-for-convolution-54_fig4_333894800

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!